

Čo je to nežná mobilita?

Pracovné listy pre II. stupeň ZŠ

Meno a Priezvisko:

Dátum:

Trieda:

I. Všeobecne o mobilite

Poznáme viacero druhov dopravy. Základné sú 4, ktoré sa dajú ešte bližšie rozdeľovať. **Napiš, aké 4 základné druhy dopravy poznáš:**

1

Pešia doprava	Cyklistická doprava	Verejná (vlak, bus, MHD)	Auto
---------------	---------------------	--------------------------	------

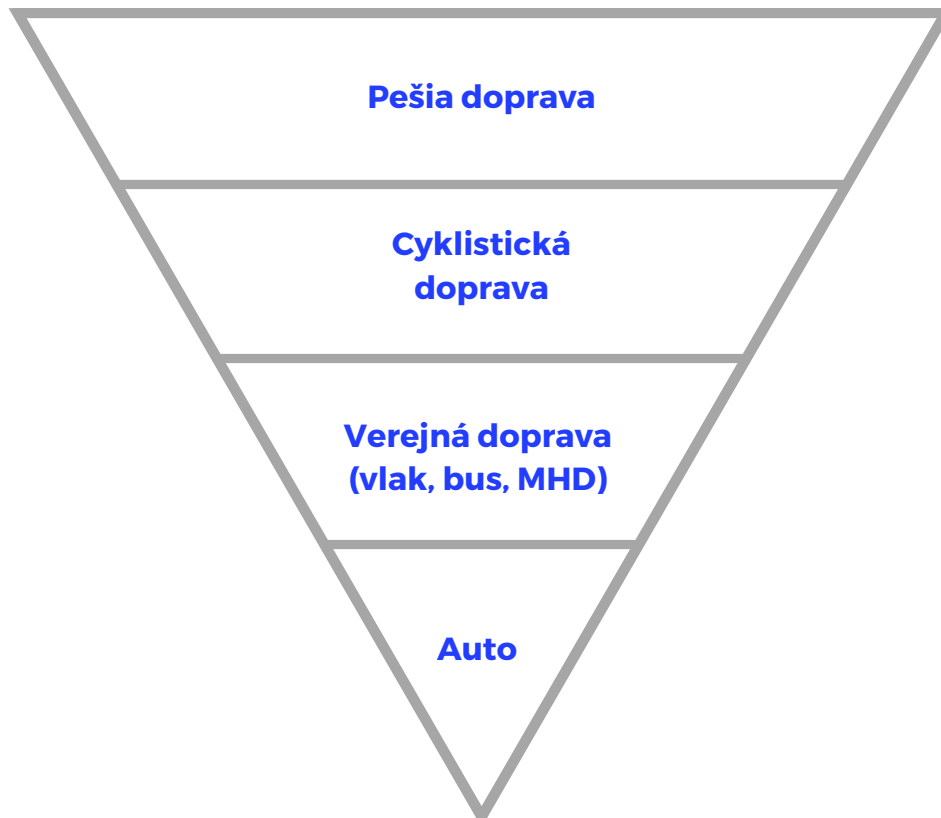
Niektoré druhy dopravy sú viac ekologické, môžeme tiež povedať viac nežné - k prírode aj k ľuďom samotným, iné menej. **Zorad' do pyramídy 4 druhy dopravy tak, že navrchu bude ten najviac nežný, naspodu najmenej nežný.** Svoje zoradenie pyramídy zdôvodni.

2

Tip: skús sa predtým zamyslieť, koľko škodlivých látok - emisií daný druh dopravy vypúšťa, koľko verejného priestoru na ulici zaberá a tiež, či je nebezpečný pre ostatných účastníkov cestnej premávky.

Obrátená pyramída nežnej mobility

Čo je to nežná mobilita?

Pracovné listy pre II. stupeň ZŠ

II. Prečo autá nie sú nežná mobilita?

3

Cestná doprava autami je výrazným zdrojom emisií oxidu uhličitého - CO₂. **O koľko sa zvýšil podiel emisií CO₂ z dopravy za posledných 30 rokov?** Pokojne si pomôž vyhľadávaním na internete.

- a) Podiel emisií z dopravy na celkových emisiách sa vďaka elektromobilom znížil
- b) Podiel emisií z dopravy zostal rovnaký, aký bol v roku 1990
- c) Podiel emisií z dopravy sa zvýšil dvojnásobne
- d) Podiel emisií z dopravy sa zvýšil trojnásobne

Zdroj: SHMÚ, Správa o emisiách 2022, s. 29 dole.

Vedeli ste, že...

...emisie CO₂ predstavujú skleníkový plyn, ktorý sám o sebe nie je jedovatý ani nebezpečný. Zvýšenie jeho množstva v atmosfére však urýchľuje klimatickú zmenu, ktorej dopady v posledných rokoch cítime aj u nás.

4

Problémom áut, benzínových aj elektrických je, že zaberajú verejný priestor v meste. Ulice by totiž nemuseli slúžiť ako parkoviská, ale mohlo by na nich byť viac zelene, lavičiek alebo terás reštaurácii. Ak by viac ľudí cestovalo pešo, na bicykli alebo MHD, nepotrebovali by sme toľko parkovísk. **Koľko bicyklov sa vôjde na 1 parkovacie miesto?**

- a) 5 bicyklov
- b) 10 bicyklov
- c) 15 bicyklov
- d) 20 bicyklov

1 auto

? bicyklov

Čo je to nežná mobilita?

Pracovné listy pre II. stupeň ZŠ

III. Mesto pre ľudí

5

Pozri sa na 6 obrázkov nižšie a **zakružkuj verejné priestory, v ktorých by si sa cítil/a príjemne**. Svoj výber zdôvodni.

Príklady správneho zdôvodnenia:

- **Viac priestoru pre chodcov a cyklistov.**
- **Bezpečnejší priestor pre chodcov a cyklistov.**
- **Viac zelene na ulici.**
- **Vďaka tomu nižšia teplota v lete.**

Čo je to nežná mobilita?

Pracovné listy pre II. stupeň ZŠ

III. Mesto pre ľudí

6

Motivovať ľudí, aby cestovali menej autom môžeme aj tak, že budú mať všetko dôležité po ruke. Tomuto princípu hovoríme 15-minútové mesto, pretože v ňom všetko dôležité (škola, obchod či ihrisko) nájdeš do 15 minút chôdze od svojho domu. **Napíš aspoň 5 vecí, ktoré máš do 15 minút od domu.**

Tip: ak bývaš v obci, napíš 5 vecí, ktoré máš vo svojej dedine bez toho, aby si kvôli nim musel/a ísť do mesta.

Potraviny	Ihrisko	Park	Železničná stanica	Škola
-----------	---------	------	--------------------	-------

Každý žiak/žiačka bude mať samozrejme rôzne odpovede.

7

Existujú ďalšie spôsoby, ako motivovať ľudí, aby cestovali menej autom. Napríklad sa môže obmedziť vjazd áut do centra mesta, ako to urobili v nemeckom meste Münster, kde zmenili 3 hlavné ulice na pešie zóny.

Vymysli alebo vyhľadaj 3 ďalšie spôsoby, ako motivovať ľudí, aby jazdili menej autom a viac nežou mobilitou, teda chodili viac pešo, na bicykli, alebo cestovali mestskou hromadnou dopravou - MHD.

Platené parkovanie	Výstavba cyklotrás	Častejšie spojenie MHD
--------------------	--------------------	------------------------

Čo je to nežná mobilita?

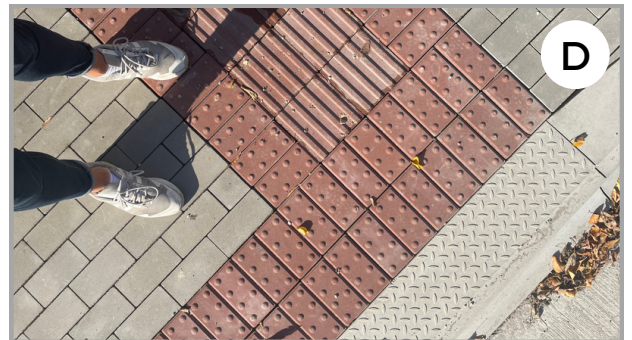
Pracovné listy pre II. stupeň ZŠ

III. Mesto pre ľudí

8

Na to, aby mohli pešo či verejnou dopravou cestovať aj seniori alebo rodičia s kočičkami, musia byť naše mestá prispôsobené. **Pozri sa na obrázky nižšie a roztried' riešenia na bariérové a bezbariérové.** Skús na základe obrázkov vysvetliť, čo znamená slovo **debarierizácia**.

Bariérové miesta sú na obrázkoch: A a C

Bezbariérové miesta sú na obrázkoch: B a D

Debarierizácia znamená:

Znamená odstraňovanie bariér - teda takú úpravu ulíc, aby sa po nich príjemne pohybovalo aj rodičom s kočičkou, nevidiacim, ľuďom na vozíku alebo seniorom.